

TRỒNG RỪNG NGẬP MẶN TẠI KHU VỰC XÓI LỞ CAO

TỔNG QUAN

Tỉnh Kiên Giang có khoảng 205 km bờ biển và ước tính ít nhất 25% chiều dài bờ biển bị xói lở nghiêm trọng. Trên toàn tuyến bờ biển này có hơn 5.000 ha rừng ngập mặn tạo thành một đai rừng mỏng với các loài cây chịu mặn và là thảm thực vật phòng hộ duy nhất bảo vệ đất nông nghiệp khỏi ảnh hưởng bởi nước biển dâng và sự tàn phá của gió bão. Đai rừng bảo vệ bờ biển này đang bị đe dọa bởi biến đổi khí hậu toàn cầu, tác động của nước biển dâng theo kịch bản dự đoán.

Vào mùa mưa, gió Tây Nam thổi từ biển vào đất liền làm sóng biển đánh thẳng vào phía đê biển gây ra xói lở và vỡ đê. Chính trong thời kỳ mùa mưa phù sa lắng đọng dọc theo bờ biển. Vào mùa khô, lớp phù sa này sẽ bị cuốn trôi ra biển khi gió Đông Bắc thổi từ đất liền ra biển.

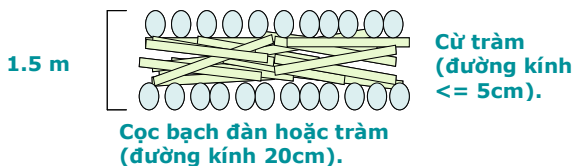
Trồng rừng ngập mặn ở khu vực xói lở mạnh là công việc rất khó khăn. 50% cây ngập mặn trồng dọc bờ biển đều bị chết đi.

Nguyên nhân của thất bại này là do việc lựa chọn loài cây trồng chưa phù hợp, cây giống đem trồng có chất lượng kém và thiếu sự bảo vệ cây con khỏi tác động cơ giới, nhất là vào giai đoạn rừng mới trồng.

Dự án đã triển khai một loạt các biện pháp bảo vệ cây con và nâng cao hiệu quả công tác trồng rừng ngập mặn.

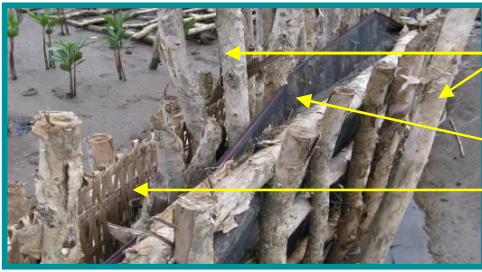
PHƯƠNG ÁN BẢO VỆ

HÀNG RÀO CHẮN SÓNG: Các khu vực ven bờ ở Kiên Giang thường rất nông và sóng biển ở đây cũng không cao hay mạnh, Tuy nhiên, sóng biển đang gây xói lở với tốc độ cao, tới 25 m/năm ở một số khu vực. Sự hoạt động của sóng biển là yếu tố chủ yếu ảnh hưởng đến sự thành công của công tác trồng rừng. Hàng rào chắn sóng được thiết lập nhằm giảm tác động của sóng biển. Hàng rào chắn sóng được thiết kế như sau:

Chức năng chính của hàng rào chắn sóng là để giảm hoạt động của sóng. Với thiết kế này hàng rào cũng có thể giữ bùn vào cuối mùa mưa và ngăn cản rác trôi dạt từ biển vào trong khu vực trồng rừng.

HÀNG RÀO GIỮ BÙN: Sự bồi tụ và di chuyển lớp bùn bồi lắng giữa các mùa ảnh hưởng trực tiếp đến sự thành công của công tác trồng rừng ngập mặn. Lớp bùn sẽ làm chết ngạt cây con trong mùa mưa và gây xói mòn từ hệ thống rễ nhỏ của cây con trong mùa khô. Hàng rào giữ bùn được thiết kế như sau:

Khung bằng cừ tràm.

Lưới che để lọc bùn, cát

Mê bò làm giảm hoạt động sóng, giữ bùn.

Chức năng chính của hàng rào này là giữ lại lớp bùn bồi lắng trong mùa mưa và ngăn không cho bùn bị cuốn trôi ra biển vào mùa khô.

Hàng rào này cũng có tác dụng làm giảm cường độ sóng, chặn rác trôi dạt vào từ biển vào bờ.

Loại hàng rào	Giá ước tính cho 1km hàng rào (VND)
Chắn sóng	265.500,000
Giữ bùn	150.000.000

KHUNG GIỮ BÙN: Chiến lược thứ 3 là đặt khung tràm trên bề mặt của bùn. Khung tràm này giúp giữ lại lớp bùn bồi lắng và bảo vệ cây con.

SẢN XUẤT CÂY GIỐNG:

Đối với rừng ngập mặn, cách tốt nhất là xạ hạt thẳng vào nơi trồng rừng. Cây mầm sẽ sử dụng nguồn dinh dưỡng dự trữ từ hạt để sinh trưởng ở giai đoạn đầu và sinh trưởng chậm lại để điều chỉnh với môi trường sống mới trong khi bứng chuyển. Vì lý do hậu cần, việc tạo cây giống trong vườn ươm là cần thiết. Hạt hoặc cây mầm được cấy vào túi bầu với đường kính 15 cm đổ đầy bùn lấy từ khu vực triều cường. Bầu cây được đặt trong khu vực có mái che làm bằng lưới cá hay mái che với độ che bóng khoảng 50%. Cây con trong vườn ươm được tưới bằng nước mặn hai lần mỗi ngày và được tiếp xúc trực tiếp với ánh sáng mặt trời trước khi đem

trồng. Cây giống đủ tiêu chuẩn trồng rừng sau 2 tháng chăm sóc trong vườn ươm.

Các đai rừng ngập mặn rộng, mật độ dày và khỏe mạnh nằm dọc bờ biển sẽ làm giảm tác động xói lở của sóng biển và bão. Với các đai rừng như vậy, chúng rất dễ tự điều chỉnh và phục hồi trước tác động của biến đổi khí hậu. Tỉnh Kiên Giang có thể báo cáo một số thành công bước đầu trong việc trồng rừng ngập mặn ở một số khu vực xói lở cao.

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

© giz 2011

Dự án Bảo tồn và Phát triển Khu dự trữ sinh quyển Kiên Giang
Số Khoa Học Công Nghệ,
320 Ngô Quyền, thành phố Rạch Giá
Tỉnh Kiên Giang, Việt Nam
T +84 77 3942 937
F +84 77 3942 938
E office.kgpb@giz.de
I www.kien Giangbiospherereserve.com.vn
www.giz.de/vietnam